

Per lo desvolopament d'una fòrça politica occitanista novèla

Lo movement occitanista a totjorn trantalhat entre çò que definís coma una accion culturala d'un costat e çò que definís coma una accion politica de l'autre.

Sabèm plan que las doas causas son ligadas. L'occitanisme, qu'a per basa primièra la promocion de la lenga e de la cultura occitanas, sap que **la question lingüistica es una question fòrça politica, subretot en França.**

De personalitats importantas de l'occitanisme, personalitats qu'an trabalhat amb e per la lenga, an sovent dit la necessitat d'aver una influéncia sus la decision politica.

Aquela necessitat faguèt espelir per las annadas 70 e 80 d'organizacions politicas occitanistas a costat del desvolopament d'una movença associativa culturala.

Dempuèi lo temps a passat e l'occitanisme a contunhat de viure entre accion politica e accion culturala quitament se sabíá que, de còps que i aviá, menava d'accions qu'èran una mescla d'accion politica e d'accion culturala. En realitat èran globalament d'accions de femnas e d'òmes engatjats dins la definicion de çò que deu èstre lo monde de doman amb una vision occitana e occitanista.

Aquel movement occitanista cultural o politic, sovent entremesclat, a contunhat de portar per las annadas passadas un messatge cap a la societat e cap a las institucions.

Lo resultat es positiu mas pas satisfasant encara.

Aquel movement a permés de sortir la question de la lenga del silenci politic general. Aquesta lenga, qu'es l'element que fa l'identitat de basa del país d'òc, es en perilh. Mas l'occitanisme dins sa globalitat es arribat a tornar metre en causa l'idèa qu'èra dins la logica, dins lo sens de l'istòria que la lenga anava desaparéisser. Aquesta remesa en causa es un eveniment politic creat per un movement associatiu majoritariament qualificat de cultural.

Dempuèi las annadas 80 de progrès es estat fait dins l'estructuracion de l'ensenhament de la lenga, puèi venguèt la professionalizacion d'una partida del movement cultural e un desvolopament fòrça important de la creacion artistica.

Dempuèi 2005, logicament en seguida d'aquelas evolucions, de grandas mobilizacions en favor de la lenga e de sa reconeissença an mostrat que i aviá un movement popular occitan que vòl defendre son identitat culturala e lingüistica. Tot l'occitanisme i a sentit una legitimacion de son accion. Èra lo resultat del trabalh d'una generacion.

Las organizacions politicas occitanistas portèron lor pèira a tot aquò. Observèron, parlèron, prepausèron de causas dins lo domèni politic en trabalhar sus las questions de descentralizacion, en fasant veire qu'èra possible de ligar las questions politicas, socialas e economicas amb las questions culturalas e lingüisticas. **Per far viure la lenga e la cultura cal que lo territòri occitan demòre viu amb de femnas e d'òmes per i trabalhar.**

Es vertat que d'unes occitanistas compreguèron pas totjorn que d'autres se presentèsson a d'eleccions o d'intrèsson dins l'accion politica. Al cap d'un moment los que fasián de politica èran un pauc amars de veire que los « culturals » se volián pas implicar dins çò politic. Pasmens aquel amarum èra pas justificat pr'amor far d'accion culturala es far d'accion politica.

Es vertat qu'arribèt que los occitanistas « culturals » aguèsson un pauc de malfisança cap als occitanistas « politics » per paur benlèu de se comprometre. Aquela dificultat de l'una e l'autra branca de l'occitanisme a se rencontrar se pòt explicar pel fait que sèm **tots estats mai o mens formatats a pensar que las solas organizacions politicas que valon son las que son dirigidas dempuèi París e que son organizadas exagonalament. Del costat dels politics una tendéncia a non pas**

prendre la question lingüística com un element mobilizator màger pòt explicar tanben aquela dificultat per comunicar.

Devèm ara mesurar los cambiaments que son intervenguts dins nòstra societat pendent lo temps que nòstres movements se metián en plaça. Lo monde tanben a cambiat. Las regions en França an mai d'existéncia que per las annadas 70, l'Euròpa s'es estructurada, las comunicacions an cambiat, sul territòri occitan e sul planeta tot. L'occitanisme cultural e l'occitanisme politic an fait lo camin d'anar cap a las autras regions e als autres pòbles de l'exagòne. Aquò tanben es nòu.

L'occitanisme deu cambiar ; o sentís, o presentís mas cèrca de quin biais aquò se farà.

L'occitanisme deu prendre en compte l'ambicion novèla de quauques collectivitats a prendre mai de responsabilitats e a assumir mai de competéncias fàcia a un Estat qu'a la volontat permanenta de tornar centralizar e de tornar prendre las competéncias qu'aviá abandonadas. La reforma qu'es en cors pertocant las collectivitats es una illustracion d'aquò. Es una reforma que fa pesar un perilh mortal sus las timidas politics lingüísticas entamenadas dins las regions per exemple. Fa pesar tanben un perilh sus la vida de nòstres territòris.

D'unes occitanistas an causit de se presentar sus de listas a las eleccions regionalas. Las condicions politics èran optimalas per aquò far.

Cinc conselhièrs regional occitanistas son estats elegits a las eleccions de març de 2010 sus las listas Europe Ecologie. Los cinc son de sòcis del Partit Occitan e donc de la federacion Regions e Pòbles Solidaris. An començat de trabalhar.

Es per aquesta rason que lançam una crida a la refundacion del movement occitanista amb un refortiment de sa capacitat d'intervencion dins lo domeni politic.

Lo biais de far de politica, de s'engatjar dins la vida publica, politica a cambiat e cambiarà encara per las annadas que venon.

Los partits devon prendre en compte aqueles cambiaments. Lo Partit Occitan tanben evidentament. Es çò que vos prepausam.

L'engatjament dels ciutadans se fa ara sus de projectes. Òm dintra pas mai dins un partit coma dins una glèisa.

L'occitanisme es segurament portaire d'un projecte politic pel sègle que ven de començar. Solide, lo movement ecologista politic exagonal a trabalhat en collaboracion amb los occitanistas. L'un aguèt besonh de l'autre e l'autre aguèt besonh de l'un. **Nos sembla pasmens que l'existéncia d'una formacion politica occitanista autonòma e capabla de far d'alianças (electoralas segur, mas mai qu'aquò) es absolutament necessària se volèm que las nòstras idèas sián presas en compte.**

Lo movement occitanista es estat plan permeable a las idèias de l'ecologia politica e sovent l'occitanisme foguèt en punta dins los combats qualificats d'ecologistas. Pasmens los que gabidan lo movement ecologista en França an pas encara pro pres en compte la reivindicacion occitanista e segurament an pas pres la mesura de la portada politica de la reivindicacion lingüística e de la necessitat d'aplicar lo federalisme dins l'encastre de l'Estat francés. D'unes sectors de l'ecologia politica s'afirman federalistas mas son pas majoritaris. Avèm tanben a defendre l'idèa que lo combat que menam es d'une dimension europèa. D'unes aliats nòstres prenon aquò en compte mas pas totjorn. Avèm a far progressar l'idèa que se pòt pas concebre una defensa de la diversitat biologica sens promòure la diversitat lingüística e culturala.

Donc per far ausir la votz de l'occitanisme cal que i aja una dinamica pròpia qu'aurà la capacitat de portar nòstras reivindicacions.

Cossí serà estructurada aquela dinamica ? Es d'aquò que cal discutir totes amassas.

Vòl dire que devèm poder far una mudason sens renegar nòstra istòria, l'istòria de l'occitanisme, mas sens ne far un objècte sacrat. Devèm tanben comprendre que las estructuras existentas, los noms que pòrtan son estats d'aisinas per nos menar ont sèm ; pr'aquò nos devèm pas daissar enganar per un culte de las estructuras o per un patriotisme associatiu o partidista.

La modernizacion de l'occitanisme es une necessitat absoluta. Una generacion novèla espèra quicòm. Devèm prendre en còmpte sa cultura politica, son biais de veire e de comprendre l'engatjament e sa faïçon de concebre l'intervencion dels òmes e de las femnas dins l'anar de la societat.

Vos convidam a participar a una amassada dubèrta a totes. Aquela amassada se farà primièr al nivèl de las regions per s'acabar per una amassada panoccitana.

Gustave Alirol, Conselhèr Regional Auvernhà

Anne-Marie Hautant et Hervé Guerrera, Conselhèr-a-s Regional-a-s Provença

David Grosclaude, Conselhèr Regional Aquitani

Guilhem Latrubesse, Conselhèr Regional Miegjorn-Pirenèus